RADEK COUFAL

RUNOVÉ VRAŽDY

ČESKÝ MYSTERIÓZNÍ THRILLER

Runové vraždy

Český mysteriózní thriller

Radek Coufal

Předmluva

Oběť ještě žila. Přesně jak to předepisoval návod k rituálu. Asistenti rozsvítili reflektory. Světlo dopadalo na pitevní stůl a na anatomické nástroje. Diváci se usadili v přítmí na židle. Chirurg se po úvodním slovu vedoucího náboženské otázky chopil nástrojů. –„Začněte!“ zavelel muž v plášti s velkým červeným křížem v černém poli. Obecenstvo napjatě sledovalo brutální představení.

Konečně můžou pokračovat! Čekali tři generace a dočkali se. Sedmdesát tři let od posledního obětování. Co to dalo příprav! Až do téhle chvíle to pro všechny přítomné byla jenom historie. A pouhá slova. Ale sehnali skvělého novodobého Chirurga. Lepšího už najít nešlo. Paralyzovaná oběť měla ve chvíli, kdy vrah uskutečnil první řez, v očích hrůzu a otázku: uniknu, nebo umřu? Obětí byl muž. Čtyřicet let.

Diváci sledovali, jak Chirurg naučenými pohyby rozřezává tkáň. Asistenti odsávali krev a další tělesné tekutiny, podle Chirurgových pokynů řezali, štípali, sekali nebo stříhali. Později i sešívali. Život oběti objednatelům vraždy vyhasl před očima. Potom už s fanatismem v očích sledovali, jak úchvatně novodobý Chirurg mrtvolu aranžuje. Přesně pro potřeby obřadu. Byli naprosto spokojení. S tímhle mužem se jim rituál podaří dokončit.

Skvěle sestavený novodobý tým provedl výtečnou práci. Mají místa obětování. Mají přesné typy obětí. Mají časový harmonogram. A co je hlavní – mají obšlápnuté důležité lidi. Už brzy dokončí dílo započaté svými předchůdci před víc jak sedmdesáti lety. Svět čekají velké změny. Stejně je nemocný. A přelidněný. Svět je potřeba poopravit. Svět potřebuje řád.

Chirurg po mnoha hodinách aranžování těla dokončil. Žasli. Mlčeli a obdivovali jeho zručnost. Potom akci ukončili a odjeli. Nad ránem na místě obětování nastoupila skupina zametačů stop.

Nox v Budči

Měl jsem zvláštní sen, který byl začátkem celého případu se Slovany a Germány. Vstoupil jsem do Budče s Karlem Slavojem Amerlingem. Bylo to období, kdy zrovna pravověrní Češi Budeč a Blaník potřebovali, a to ze všeho nejvíc.

Nebudu se bavit o rozežranosti doby, o ještě výraznějším řiťolezectví čecháčků, než kdy dřív bylo. Ani o tom, jak si všichni lidi hrají jen na vlastním písečku. Děti jak jsou závislí na žroutech času čili různých strojcích na bázi falešné reality. Nebudu hovořit ani o tom, že city jsou okoralé, vzdálené, dotyky a blízkost mezi dvěma osobami nahradily umělé světy.

Já a mí vrstevníci jsme potřebovali nějaký impulz, nějakého superhrdinu – ne hrát si na falešné Kelty, pořádat orgie nebo létat kolem světa. A tak mi Karel Slavoj ukázal Budeč. Potkal jsem ho v hostinci U Glaubiců – vážně, nevěříte? Nasával moderní plzeň a očumoval s despektem Taliány, Emerikánce, Číňany a Rusy, jak pořádají husí pečínky, probírají se knedly-vepři-zely a uzenými koleny. Po bradě jim teče omastek. Karel Slavoj se ošklíbne nad poněkud chemizovaným prazdrojem a zahledí se na mě.

Zrovna jdu z večera o poezii. Byl jsem tam já a asi pět dalších lidí. Taková sekta nebo spíše sektička vymírajících milovníků básní. Člověku je z mizejících časů špatně. Tedy člověku mého ražení. Ale dost kritiky a negativismu – já potřeboval nový pohled na svět a nového hrdinu, který mi ukáže zcela nepoznaný svět.

A kdybych ještě předevčírem tušil, že v Praze existuje kromě sídlišti obestavěného centra jiná, tajná Praha a v Čechách a na Moravě krom vesnicemi, lány a zbytky lesů poseté krajiny ještě jiné Čechy, nevěřil bych tomu.

Amerling mluvil jadrnou archaickou češtinou obrozenců okrášlenou renesančními a staročeskými obraty. Vždycky věřil v Budeč, Blaník a další posvátná místa a neochvějně vyznával jejich existenci.

***

Dovedl mě pak na roh Žitné a V Tůních, třikrát se mnou zatočil proti směru času a já pak otevřel oči a spatřil jsem třípatrovou budovu jeho Budče. Na první pohled typická stavba první poloviny 19. století. Tak trochu záplatovaná, budovaná svépomocí. Byla to jeho chlouba. Bral mě do jednotlivých pokojů, kterým vznešeně říkal učebny. U vstupu stál dlouhán v šosu s motyčkou v ruce, která jaksi neladila s jeho obrozenským cylindrem. –„To je náš botanicus, Presl," představil ho Amerling, pán v cylindru se jemně uklonil a oddrápnul z motyčky hlínu.

V první chodbě visely podobizny slovanských bohů. Perun na prvním obraze zápasil s blesky. Triglav měl jednu hlavu lidskou, druhou orlí a třetí lví. Kolem bohyně Vesny všechno kvetlo. Pán, kterého mi Amerling na konci chodby představil jako školníka, zrovna věšel Moranu. Královnu slovanské smrti a čarodějnici na vyobrazení provázeli duchové a kostlivci. Školník se zakymácel na

štafličkách, podal mi studenou ruku a pípl: -„mě zovou Ladoň.“ Pak se dál věnoval vyvěšování bohyně.

Za chodbou byl předpokoj, ve kterém hrál na spinet šedovlasý muž. Měl přivřené oči a ze židliček pozorovali jeho hru tři mladíci a jedna dáma. Když dohrál, Amerling zatleskal a obecenstvo ho napodobilo. –„To je Křtitel Tomášek, skladatel,“ představil ho a starší hudebník se uklonil. Ti tři mladíci obletovali starší dámu. Dali se do hovoru s Tomáškem.

Amerling mě dovlekl do pokoje s kachlovými kamny, podlouhlým stolem, na kterém byly vyskládané tyglíky, ampule, baňky, pipety a hrnce. –„Toť naše alchymistická dílna – zde se věnujeme lučbě!“ zaplesal a sám si opět zatleskal. Ke stolu přistoupili učitel lučby, kozí mužík s dlouhatánským plnovousem, a jeho čtyři žáci. –„Ať žije názornost pana Komenského!“ zapištěl lučebník a zapálil kahan. Něco se v místnosti rozesmrdělo…

***

Ale pod skutečnou budovou Budče se nacházela ještě další Budeč – jako jiný prostor. A právě do něj mě Amerling dotáhl. Vstupovalo se tam sklepem. Měl jsem na chvíli dojem, že se na schodišti do sklepa vznáším. Necítil jsem nohy. Cítil jsem se lehoučký jako pírko. –„To nic – to je časová bublina,“ chlácholil mě Amerling.

-„Důvodem, proč jste tady, pane Noxi, je zmizení Lady, slovanské bohyně lásky, krásy a plodnosti. Amerling mi květnatě

vylíčil, že se obávají nejhoršího. –„Kdos ji unesl, pane Noxi. Setřel její krasovábný pel věčné mladosti a éterický půvab. Tato bohyně lásky a plodnosti je okrasou našeho božstva. Obávám se, že únosce naší paní a vládkyni může i ublížit."

Nehledě k tomu, že jsem zatím nevstřebal ani Budeč z devatenáctého století, bájná slovanská Budeč a bohyně Lada mi přišly jako prostor kdesi mimo sluneční soustavu. Stáli jsme za sklepem té Budče z roku 1843 a před očima se mi rozprostírala Praha dávných časů. Nebo spíš divoká příroda před založením Prahy.

***

-„Tak především – pane Amerling – vysvětlete mi, jak to, že vcházíte do doby starých Slovanů. A to ještě budiž – ale jak je možné, že vcházíte i do mytologie?" zeptal jsem se.

-„Pane Noxi, jakť mi známo jest, vstoupil vy jste do časů básníka Máchy z budoucího času. Jistě tedy dokážete vésti vyšetřování zločinu tohoto provedeného na naší milostivé Ladě lépe než kdejaký rakouský voják či inšpektor. Právě proto jsem si vás povolal a jsem ochoten vás i štědře podarovat, jen když nám najdete paní bohyni," odpověděl mi Karel Slavoj v tom snu.

***

No, vyšetřovacích metod mé doby jsem tady samozřejmě nebyl schopný. O DNA tady nevěděli zhola nic – natož o nějakých testech. O daktyloskopii nemohlo být v roce 1843 taky ani slechu – i když mladý Jan Evangelista Purkyně už tehdy zkoumal papilární linie lidských otisků. O zajištění krevních stop nemluvě. Můžu být rád, že v 19. století v našem zeměpisném pásmu už nesekají zlodějům ruce, neupalují čarodějnice a nezahrabují nevěrnice do mravenišť.

***

Zeptal jsem se Amerlinga, jestli jsou nějací svědkové zmizení bohyně Lady. Řekl, že ano, že mě za nimi „uráčí zavésti".

***

Pak jsem se tvůrce Budče otázal, zda mají vytipované nějaké podezřelé. Odvětil, že „mohli by to býti živly germánské neb izraelitské, každopádně pro Slovany cizácké." Přeložil jsem si to prohlášení jako „že to mohli udělat buď nějací běsové z Valhally, nebo židovská rituální skupina, o kterých chtě nechtě uslyšíme později. Například takový Golem byl podle Amerlinga jasným podezřelým z únosu.

***

–„Dám vám, Noxi, někoho důležitého k ruce. Nejradši bych vás svěřil do péče nejpřednějšího a nejodvážnějšího z nás, ale ten je teď kdesi na Rusi," prohlásil Amerling.

Pochopil jsem, že jde o mladého Borovského Havla alias Karla Havlíčka Borovského.

–„Je tu ale jiný výtečník – dokonale vzdělaný, dokonale zapálený pro naši vlast. Bude vám k ruce," řekl mi vítězoslavně.

Z přítmí sklepa Budče vystoupila středně vysoká postava v mužském obleku. Obličej měla zahalený čapkou zvanou kastrólka. Kráčela k nám jaksi kolébavě. Když si kastrólku pomaloučku sundala, vypadly na nás kaštanové vlasy pod ramena. Ty si osoba nejdřív upravila do drdůlku a pak mi velmi mužsky podala drobnou ruku. Pocítil jsem tvrdost té dlaně. Hnědé oči té postavy mě zvídavě zkoumaly.

–„O paní Betty čili Barbaře Němcové už jste slyšel, což?" vložil se do našeho seznámení Amerling. Jak by ne. –„Nox, Hynek…" zablekotám a Amerling se drbe ve vousech a doplňuje: –„přistěhovala se s manželem do Prahy teprvá vloni v jeseni. A už píše české básně a rozprávky! Nemusí ale všickni vědět všechno, pane Noxi – ani o vás, natož pak tady o milostivé naší paní pomocnici. Ať si myslí, že nám pomáhá jakýsi muž v čapce. Věru ale neznám lepší a bodřejší pomocnici! Budete skvostný páreček, jen co je pravda!"

S Boženou Němcovou se doprohlížíme, oba uhneme pohledem. –„Tak kde máte ty svědky?" vychrlíme na našeho zaměstnavatele oba zároveň. Seznamování nám oběma přijde trapné a zbytečně ho

neprodlužujeme. –„Doma mi pláče dítě," dodá jakoby smutně paní Betty. Jako by pro ni byl úděl matky nechtěný. V její češtině zůstává německý akcent.

Amerling nás vede dál od ústí sklepa. Je tam travina a houští. Karel Slavoj si klestí cestu holí. Otevře se nám pohled na údolí Vltavy. Ale jaká je to Vltava! Ještě je mladá, nespoutaně rozlitá budoucím pražským údolím.

***

První svědkyně nás tak vystrašily, že mi paní Němcová málem vyskočila hrůzou na záda. Ucítil jsem z ní vůni hřebíčku a bylinné masti. Hned si uvědomila, že by měla vystupovat jako neohrožená a do tváře se jí vrátil nepřístupný výraz a pustila se mé klopy.

-„Taktéž jsem se při prvním spatření Sůdiček vyděsil," uklidňoval nás Amerling a tahal si zase vousisko. Před námi stála trojice obludných babic, jedna vyšší než já, druhá s obrovským hrbem a třetí ohnutá v půlce jako vrba k vodě. Oči měly ty osoby vpadlé hluboce dovnitř důlků, až to působilo, že žádné nemají. Rty a ústa jim zapadly, chyběly jim zuby. Vlastně se v obličejích podobaly želvám.

To že jsou svědkyně únosu?! vyhrkl jsem na Karla Slavoje a ten lehce přikývl. –„Ne tak docela, mladíče," promluvila ta nejvyšší hrdelním hlasem. –„Možná to nebyl únos, jinochu," zaskřehotala ta s hrbem a začala mě osahávat jako slepec. –„On to možná byl útěk," sípala ta ohnutá. Vyrovnával jsem se s tím, že civím na tři Sudičky

čili rožanice. Jinde se jim říkalo norny nebo moiry. A otázek typu –„jak to, že to byl útěk?“ jsem nebyl schopný. Paní Betty očividně taky ne. Později s Erbenem věrně vypodobnili ty babice ve svých pohádkách.

***

–„Bylo to po koupadlech,“ pokračovala sudička obdařená hrdelním hlasem. –„Senoseč právě skončila. Lidi nechali zvířata odpočinout. Dívky se mlčky vydaly na radu bab hledat zlaté kapradí a devatero milostných bylin. Usmívali se. Už brzy budou nahé v náručí mládence, kterého očarovaly. Očistí se v koupeli, přeskočí oheň a pak už se budou věnovat jen nevázanému veselí.

Tak to přikazuje nejen bohyně Mokoš, ale i Lada. Dívky si upletly věnce. Ozdobily se jimi a zbylé pustily s rozsvícenou svící po vodě. Za zpěvu písní o ohni a vodě tančily v posvátném háji, pod dubem, mezi idoly a kameny. Potom se svlékly a vstoupily v houfu do očistné koupele.

A právě to byl čas pro Mokoš a Ladu. Ty dvě spolu od věků soupeřily. Ta první byla vždycky ta potvora. Sváděla k nepravostem všeho druhu. Vábila mladíky a dívky k neřestem. Lada je zase ta vznešená. Bere to nejen přes pohlaví, ale přes city…“

Zatímco nám vysoká babice tohle vyprávěla, Amerling si žmoulal plnovous a paní Božena se rděla a zároveň ji to nesmírně zaujalo. Vyprávění si přebrala skuhravá hrbatá sudička.

Při koupeli si totiž Mokoš s Ladou rozebíraly dívky. Mokoš těm, které si vybrala, vštěpovala roztouženost, vášeň, a hlavně touhu po vyzkoušení neřestí. Hrnuly se k ní především ty ošklivější dívky a ženy, které toužily být taky jednou žádané. Ale i mrchy. Lada si vybírala ty, které chtěly zažít citové opojení, lásku s rozkoší a mezi mladíky skutečného druha. A s ním plodit děti.

Němcová se teď už přijatelně červenala, Amerling si písknl. – „Takže ty dvě, ta Mokoš a Lada, se neměly zrovna v lásce?“ zeptal jsem se skuhravé. Byla to moje první detektivní otázka na svědky. Vyprávění si přebrala ta ohnutá vejpůl. –„To už tak je dáno, řekla, Ladu provází vždy holubice, světlo, teplo a kladné bytosti. Kdežto Mokoš doprovázejí rusalky, démoni, plameny, přítmí a vilnost s chlípností. Představte si hejno nahých dívek v řece nebo v jezírku. Jenom hlavy mají ozdobené věnci. A na druhém břehu nahé mladíky. Jakmile provedou očistnou koupel, mají se všichni setkat v posvátném háji, vybrat si druhy a jít k rituálnímu ohni. Ten nazí přeskakují. Všichni se opájejí medovinou, bylinami a jídlem. A potom se obřadně spojí tak, jak si zvolili. Někteří ve dvojicích, něžně a utajeně. Jiní divoce, až násilně, často v houfu dohromady. A Mokoš s Ladou to mají na povel.

-„Takže ty dvě na sebe žárlí,“ dedukuju holmesovsky. –„Tedy pachatelkou zločinu klidně může být Mokoš?“ odvážím se až poirotovské otázky. Amerling si kouše špičku vousiska, paní Betty kouká do země, ale zaslechnu, jak se jí rozbušilo srdce.

–„My jen zahlédly, jak bohyně Lada posmutněla. Nikdy předtím se nestalo, že by rychle odešla z kupadlných svátků před koncem," řekla nejvyšší sudička.

***

Lada odešla před koncem obřadu. Proč by to asi bohyně dělala? Sudičky nám ještě popisovaly detaily rituálu koupadel, ale dozvěděli jsme se od nich jen to, že Mokoš během Ladina zmizení věnovala pozornost orgiím. A to zvlášť tehdy, když se při nich promísily generace a snad mělo dojít až na sodomii a incest. Mokoš si Lady ani nevšimla. A sudičky nepostřehly, že by Mokoš kohokoli vyslala za Ladou.

Dejme tomu, že Lada prostě odešla. A udělala to zrovna v okamžiku nejméně vhodném – jako kdyby kněz odešel uprostřed mše nebo náčelník z bitevního pole. Nikdy předtím to tak neudělala. Ptal jsem se sudiček, jestli se tvářila smutně. Nebo vystrašeně. Ne, zakňouraly shodně, nebyla ani rozrušená. Šla snad s někým jiným? zeptala se Betty. Ne, odvětila trojice stařen. Pronásledoval ji někdo? Nebo na ni někdo čekal opodál? optal jsem se já. Sudičky zakroutily hlavou.

–„Jak dlouho Ladu postrádáte?" otočil jsem se na Amerlinga. Pak jsem si uvědomil, že Karel Slavoj není tím hlavním, kdo bohyni postrádá, a upřesnil jsem otázku: –„jak dlouho ji tady postrádají?" To už zpoza sudiček vystoupil slovanský žrec. Bradu mu zdobil

dlouhý plnovous, nápadně špinavý, a z hlavy mu padaly umaštěné vlasy podobné lnu až pod ramena.

***

Žrec nás zavedl za věštkyní. Paní Božena se mě přichytila za rukáv, když orákulu zmatněly oči. V páře, která stoupala z kotle, mizela celá chatrč. Stěny se začaly třást. Cítil jsem zápach vařených vnitřností a trochu i neznámých bylin. Vědmě se oči vypoulily, až se roztáhly přes půlku hlavy. Vypadala teď jako nestvůrná žába. Kdesi pod bulvami se jí otevřely popraskané rty. Místo zubů odhalila dlouhý stočený jazyk a šlehla jím směrem k nám. Němcová mi s hrůzou vskočila do náruče.

Amerling stál vedle nás jako solný sloup. Civěl na obludu i na žrece, který vědmě přisluhoval. Z mlhy se střídavě vynořovali oba dva.

-„Daleko po proudu několika řek," promluvilo orákulum nelidským hlasem (ve filmech nebo v románech bývá vždy vylíčený jako hlas zastřený). –„Daleko po proudu stojí jehlancová svatyně." Vědma se začala vlnit a kroutit. Žrec na ni omámeně koukal. Cítil jsem u sebe tlukoucí srdce budoucí velké spisovatelky.

-„Jehlancová svatyně! Jáma do pekla!" vyrážela ze sebe nesourodá slova a ošívala se jako ve velkých bolestech. –„Pohyblivé obrazy – klubka stočených hádků – mnoho a mnoho klubek stočených hádků!" Podklesla v kolenou. Jejímu proroctví jsme ani za mák nerozuměli…

Když jsem se probudil, u chaty zpívali ptáci. Bylo říjnové ráno. Jsem v chatě na stráni nad přehradou. Je mi čtyřicet a je dvacáté první století…

Co má Nox v hlavě

Teď přebírám za Hynka Noxe vypravování já. Ptáte se, kdo jsem? Sídlím pevně usazená v jeho hlavě. Říká se mi, že jsem to „o kolečko navíc v hlavě“, nebo taky „šestý smysl“, o mých hostitelích se často říkává „ten to nemá v hlavě v pořádku“, nebo „má v hlavě brouka.“

Jsem uvnitř hlavinky pana Hynka Noxe už hezky dlouho. Vlastně v ní sídlím odnepaměti. Jsem maličká, asi jako včelka. Nepleťte si mě s výrůstkem nebo nedejbože nádorkem – tím opravdu nejsem a uráží mě to. To kvůli mně Hynek Nox v minulosti zažívá dobrodružství – třeba to s básníkem Karlem Hynkem Máchou. Díky mně se ocitá v bludiščině doupěti. Se mnou pátrá po tajné knize židovských pokladníků.

A stejně tak jsem ho dostala i do ne příliš záviděníhodného příběhu se slovanskou bohyní. To, co skrze mě prožívá, když vstupuje s Amerlingem a Boženou Němcovou do Budče a mezi staré Slovany, ho opět ničí. Všechny moje úkoly ho nesmírně likvidují. Omlouvám se za to jemu i vám – ale už jsem zkrátka taková potvora. Pan Nox je dobrým hostitelem. Jistě – když byl mladší a jeho tělo i mozek šťavnatější, bylo to větší pošušňáníčko.

Když na něj koukám teď po ránu v zrcadle, připadá mi ve čtyřiceti jako svá vlastní karikatura. Ne že by tak zošklivěl – to ne. Mírně se nadul, vlasy mu ustupují a řídnou. Oči mu vlivem těžkých zážitků poněkud pohasly. Kouká na sebe jako na vraha své někdejší

energičnosti. Omývá si ospalky a nevěřícně kroutí hlavou nad chlupy v nose a uších. Je vzteklý na neustálou únavu, která ho provází častěji a silněji. Nesnese plynutí času. Pořád se vyhýbá žroutům času, urychlovačům a usnadňovačům života. Proto je taky zrovna tady, v chatě nad přehradou.

Utekl sem po posledních dobrodružstvích se mnou – zvlášť po té historce s psychiatrickou léčebnou. Za tu se stydí Hynek a stydím se i já, že jsem ho do ní vloudila. Ono nebylo lehké zvyknout si na tuhle dobu. Když už si jakžtakž zvyknete na pobyt v devatenáctém století a pak vás zase někdo zbaběle a zákeřně navrátí do současné hektičnosti…

Ale pojďme za mým hostitelem do chaty na stráni nad přehradou, Nox si omývá ospalky, slyší zvenčí zpěv kosa, akáty mírně zašumí ve větru. A pak hned zazvoní ten zpropadený mobil…

Volá Sáva

Mobil, říkám si a rychle si opláchnu obličej studenou vodou. Ani tady na samotce před děsivými vizemi neuteču. Co to mělo být v noci s Karlem Slavojem Amerlingem a Boženou Němcovou převlečenou do mužských šatů? Proč mě zavedli přes Budeč mezi staré Slovany? To poslední dobrodružství s Karlem Hynkem Máchou jsem ještě chápal. A kdysi pátrání po knize židovských pokladníků taky. Panebože, to mi bylo sedmadvacet. A pak ta historie s blůdičkou Lunou a Percussorem…

Otřu se do ne zrovna čistého ručníku (vždyť tady nad přehradou jsem u známého v chatičce zavřený už dobrého čtvrt roku). Mobil vyzvání jako šílený. Slupnu ještě pilulku – je taková prudce modrá, má mě zklidnit. Ale i přes pobyt na psychiatrii a v lázních pořád trpím těmi vidinami. Proč zrovna bohyně Lada? Zbláznil jsem se už úplně? Je to schizofrenie? Občas vám mi na mozku něco tak divně svrbí. Jako by se mi tam něco pohybovalo, smálo se mi to a navozovalo tyhle prapodivné představy.

Otráveně dojdu k mobilu. Z úzkého okýnka je vidět na most z jedné strany přehrady na druhý. Nad ním jedna zřícenina, na protilehlém břehu výstavní hrad. Stráně poseté akáciemi a buky. Teď mají říjnové zbarvení. Voda v nádrži je zelenkavá. Mezi skalami jednou za hodinu propluje parník. Končí sezóna. Výletníci a chataři se pomalu vytrácejí. A ten zpropadený mobil pořád zvoní. Zmáčknu ho.

-„Hynku?!“ vyprskne na mě hlas. Je to známý hlas. –„No?!“ odvětím znechuceně. –„Víš, kdo jsem, ne? Tady Sáva. Kuba Sáva,“ představuje se hlas a já si vybavuju dávného kamaráda (no spíš spolužáka…). Dopadl podobně jako já, jen mu zůstala spousta energie. Je to blázen do záhad. Pídí se po všemožných konspiračních teoriích. Čmuchá mezi senzibily. Nocuje na strašidelných hřbitovech. Pátrá po nacistických a jiných pokladech. Objevuje utajované zločiny. V archivech jako cvičený pes hloubí jednu noru za druhou a vytahuje zaprášená svědectví o dávno zapomenutých vinách lidí, kterým společnost už odpustila. Jak říkám – Jakub Sáva je blázen. Už mi snad jedno století nevolal. Tak co sakra chce? Proč ruší psychicky unaveného historika v zaslouženém odpočinku?

-„Tomu neuvěříš,“ sekne Sáva hlasem jako sekyrkou, -„slyšel jsi někdy o případu vraždy za války na hradě německých rytířů, na Bouzově?“ Polknu. Nemám náladu ani energii na staré záhady. Už mě pronásledovaly dost. Na chvíli mám chuť zavěsit. –„Víš přece, jak nacisti zabrali hrad. Zlikvidovali členy řádu. Jen někteří emigrovali. Pak se tam skopčáci hezky na pár let zavřeli a měli tam tajnou obřadní síň. Převezli na Bouzov část archivu a uměleckých děl naloupených po Evropě. Bylo to jedno z míst, kde provozovali to svoje čarování – víš, ne? Magické rituály z doby starých Germánů a Vikingů.“

Ztěžka jsem vydechl. Tak je to tu zase. –„A proč to voláš mně?“ zareagoval jsem pořád otráveně. Sáva se nadechl. –„Slib mi, že to, co teď řeknu, zůstane mezi námi. Slibuješ?“ Posadil jsem se a měl

chuť ho poslat někam. Potřebuju svůj klid. Zadíval jsem se na zátoku. Právě z ní klidně vyplouval parník. –„No tak jo," polevil jsem v odporu. –„Ve čtyřicátým třetím se tam na hradě stala jedna dost divná vražda," vypálil na mě jako z kulovnice, -„víc nemůžu po telefonu. Ale jedno bys měl vědět – když jsem se o ní dozvěděl, objevilo se u toho tvoje jméno. Jo, zkrátka Hynek Nox. Chceš se sejít a dozvědět se o tom víc?"

Zasupěl jsem. Možná to znělo jako smrtelné zachroptění. Sáva na druhé straně mobilu se zeptal, jestli jsem v pohodě. A pak vyzvídal, kde teď trávím svůj čas, že po mně v Praze není vidu ani slechu. Jo, pomyslím si – protože už hezkých pár let trajdám po dávno minulých stoletích. Zatočí se mi hlava a chvíli neodpovídám. Bojuju s pocitem, že telefon okamžitě položím a už nikdy to Sávovi nezvednu. V okamžiku, kdy výletní loď zatroubí a proplouvá pod zříceninou, vyhrknu do mobilu: -„pozítří v deset U Glaubiců. Budu sedět v rohu, kam Japonci a Amíci nelezou."

Tak jsme si se Sávou domluvili schůzku. Srdce se mi notně roztepalo. Zpotil jsem se a zápasil s nevolností. Proč jsem mu to vlastně slíbil? Jsem vyřízený. Žiju jako uprchlík. Zápasím s nepochopitelnými démony. Nemůžu pracovat. Učit. Ani psát. Svůj byt pronajímám, abych přežil. Co mi na to řekne doktorka Razímová? Zhoršily se vám deprese, pane Noxi? Pak budeme muset znovu přikročit k medikaci. Tupě pozoruju, jak loď přiráží k molu a pozdní výletníci se hrnou po stezce k hradu. Co já mám hergot společného s Bouzovem a německými rytíři? Vždyť já jsem úplně vyřízený.

Teď musím na Hynka Noxe na chvíli převzít vyprávění opět já. Nezlobte se, ale jsem teď spolehlivější a duševně zdravější vypravěčka než on. Dalo by se s nadsázkou říct, že svého hostitele výborně ovládám a usměrňuju. Usazená v jeho hlavě, za spánkovým lalokem, pěkně si hovím a vedu ho po vyšlapané stezce nad přehradou podzimním lesem. Vím, proč se zavřel do kamarádovy chaty a taky vím, jak zle mu v poslední době dělali lidi. Nejlíp je mu tam, kam ho vodím já. Jako třeba teď. To jméno jsem investigativnímu novináři, magorovi Sávovi, podstrčila pod ruce já. Proč jsem to Hynkovi udělala? Jednoduše – vždyť by zakrněl. Rozložil se na prvočinitele.

Teď spolu nastupujeme do linkového autobusu jako nerozluční milenci. Škoda, že on o mně pořád ještě neví. Tedy tuší, že existuju. Ale ještě jsme se úplně neseznámili. Co bych mu taky měla o sobě povídat? Ahoj, Hynku, já jsem hostem v tvé hlavě? Neboj, nejsem smrtelná nemoc. Jednou se ti plně představím. Teď se koukej po české krajině za oknem autobusu. Trochu si schrupni, já nikdy nespím, budu tě hlídat.

Opatruju tě v metru, kterého se víc, než kdy předtím děsíš – záplavy lidí neomaleně nastupují a vystupují, pak do tebe narážejí. Na ulici cinkají tramvaje, troubí nervózní řidiči, miliony lidí mobilují nebo datlují, skupiny turistů křižují Malou Stranou, pouliční prodavači halekají, číšníci u stolků na náměstí servírují

plzně a presa. Pak spolu zacházíme pod loubí a prodíráme se mezi zahraničními hosty U Glaubiců. Roh pod schody je volný. Zaplujeme na drobnou židličku a objednáváme si plzeň. Nemám ráda, když můj hostitel pije víc než jedno pivo a bere si víc než jednu pilulku na uklidnění. Ale v tuhle chvíli mu to nevyčítám.

Objeví se zakulacený chlápek, v Noxově věku, tvář jako melounek, dobře přistřiženou bradku, vlasy jen nahoře nad čelem. Živé, až hyperaktivní oči. V černém batohu má fotoaparát a nějaké dokumenty a laptop. Sundá si bundu, zoufale se rozhlíží po lokále (proč asi ten Nox vybral zrovna tohle zvláštní místo?). Ruku Hynkovi zmáčkne silně, tak se to nemá. Sáva srší energií, má zrychlenou mimiku i gesta. Dává si ale pozor na to, co říká.

-„Tebe aby člověk hledal někde na konci světa, co?" okomentuje nás a u číšnice si objednává taky plzeň – nejlevnější v Praze.

Můj hostitel má trochu porouchané trávení. Vždycky stydlivě myslím na jiné věci, když ho bolí žaludek a o slovo se hlásí střeva. Nový případ ho ale dostane do pohybu. Odhalením promlčené vraždy na Bouzově se do příběhu namočil (nebo já ho do něj namočila). A teď jeho a Sávu doprovázím na další místo označené tajemným filmem, který zuřivý reportér vyhrabal v barrandovském archivu. Nox ještě není v pořádku, ale zaníceně se dal do pátrání. Své démony zahání jedině při pohlcení prací. Spokojeně se mu v hlavě otočím. Tak jsem to chtěla.

-„Nebudu tě napínat, starej kamaráde," začal U Glaubiců Sáva zhurta. –„Nedávno jsem objevil záhadný film natočený a sestříhaný

v letech devatenáct set čtyřicet tři a čtyřicet čtyři. Jsou na něm dost brutální vraždy. Všechny se odehrávají v Protektorátu Čechy a Morava. A podrž se – vždycky v sále některého hradu nebo zámku. Dost dlouho mi trvalo, než jsem identifikoval všechny ty sály…“ vysvětluje a upije z piva.

Můj hostitel Nox se tomu zjištění nejdřív vzpírá. Jeho někdejší spolužák Sáva má pověst zuřivého reportéra. Šťourala. Klepny. Lháře a milovníka podvrhů. Několikrát neměl daleko k výprasku. Strávil už pár dní v cele předběžného zadržení. Figuruje v desítce soudů o ochranu osobnosti. Sáva je prostě … bulvární kecal. Záhadolog s nevyschnutelným pramenem informací. Chlubí se stovkami zdrojů a zjištění.

-„A právě když jsem zkoumal místo činu – tedy sál - na Bouzově, našel jsem v kapse tohle,“ podává Noxovi zmuchlaný papírek stočený do ruličky. Hynek papírek obrací v dlaních, rozloží ho a čte na něm se zděšením: „najdi Hynka Noxe, historika. P. S. životně důležité!“ Pak už stojí na ruličce jenom mobilní číslo. Je na Noxův telefon. Můj hostitel vůbec nic nechápe. Na Bouzově? Sáva že našel tenhle lístek v kapse? Nox navštívil starý hrad německých rytířů naposledy v dětství. To bude nějaký šprým.

-„Děláš si legraci,“ utrousí směrem k zanícenému novináři. – „Co to vůbec bylo za vraždu? Zahradník tam ze žárlivosti zabil služku lopatou?“ zeptá se Sávy. Ten se zakucká po doušku piva. Vykulí oči. –„Člověče! Na Bouzově doslova rozkrájeli neznámého muže. Navíc tu vraždu natáčeli na kameru. Vrah musel mít

zkušenosti s chirurgií. A měl několik asistentů. Uvidíš to na tom vražedném filmu. Je tam všechno. A dost děsné!“ nedal se Sáva.

Nox zavrtěl hlavou. Nevěřil. Ale já zasáhla. Vštípila jsem mu pocit, že si Sávu musí poslechnout do konce. A věřit mu. – „Devatenáct set čtyřicet čtyři?“ ptá se Hynek, -„jak je možné, žes to objevil až ty? Ten film musí být podvrh!“ Sáva se zasměje a odfrkne si jako kůň. –„Hynku – ty máš uvažování pochybovačného dějepisce. Počkej, až uvidíš ten film. A až ti ukážu další důkazy. To bude bomba! Za to dostanu nejmíň Pulitzerovku! Bude toho na knihu!“

Nox nechtěl Sávovi kazit radost. –„Stejně je promlčená,“ řekl, -„a navíc – za války nacisti páchali úplně jiná, horší zvěrstva. Co je jedna – i když brutální – vražda proti Osvětimi. Nebo vypalování ruských vesnic. Proti Stalingradu…“ Sáva se tajuplně zakřenil. Ujistil Hynka, že to jemu, novinářskému pitavalovi, přece nemusí říkat. –„Jenže ona nebyla jen jedna vražda na Bouzově! Bylo jich celkem šestnáct.“

Teď Noxe zaujal. O tomhle nikdy nic neslyšel. –„A všechny na zámcích nebo hradech. Musel jsem dost dlouho ve volném čase pátrat po sálech, ve kterých ti maniaci zabíjeli. A to dost nechutně. Aranžovali těla. Jako by šlo o nějaký obřad. Ty oběti byly živé, když do nich vrah poprvé říznul.“

Nox se chytil na lep. Záhadné vraždy páchané na nacisty zabraných hradech a zámcích v Čechách a na Moravě? Znělo to skandálně a pro historika lákavě. Podíval se na Sávu. –„A co chceš po mně?“ položil zásadní otázku. Sáva pochopil, že Hynka získal. –

„Co děláš nejbližších osmačtyřicet hodin?“ zakřenil se a dopil pivo. Nox si povzdychl. Už v tom zase lítám, pomyslel si.

Barrandovský film

Nox, Sáva a moje maličkost jsme se sešli na Barrandově s nadšeným filmovým historikem. Z vily s terasovitou zahradou sálala atmosféra první republiky, z nedalekých teras jako by se zvonivě smál Vlasta Burian, Miloš Havel lákal na barové stoličce nového herce k sobě do ateliéru. Kavalíři ve smokinzích obletovali u parketu Adinu Mandlovou a Lídu Baarovou, ty se jejich snahám jen vysmívaly a ze své hvězdné pozice co chvíli šlukovaly z cigarety na dlouhatánské špičce.

Rodina filmového historika byla nerozlučně spjatá s dějinami filmových ateliérů v době jejich největší slávy. Po válce museli odejít do pohraničí do dělnických profesí a teprve za restitucí se nynějšímu potomkovi vrátila vila s terasovitou zahradou do užívání. Jinak všechny okolní vily skoupili ruští magnáti. Nad krbovými kamny v obýváku stály fotky historikovy rodiny s Havlovými, Marvanem, režisérem Vávrou nebo hodně stará momentka s Oldřichem Novým a Natašou Gollovou.

–„Ten film mě děsí," promnul si historik prsty a koukal po Noxovi i Sávovi, jako by zkoumal, jestli si z něj neutahují. Když se uklidnil, přiznal, že film není uměleckou montáží – naopak. Je zcela autentický. Natáčí ho přímo vrah nebo vrahové. Uchopil starý kotouč, jako by to byl zlatý poklad. Vyzval oba podivné amatérské vyšetřovatele, aby ho následovali do jeho království. Sestoupili jsme do sklepa. Tam měl filmový historik promítárnu. Dvě řady starobou

vonících křesílek z kina, čalouněných rudým sametem. Od stropu až po podlahu místnost zdobily historické plakáty, ze kterých se na nás usmívali dávno mrtví Plachtové, Futuristové, Hrušínští a Zity Kabátové.

Filmový nadšenec měl dokonce vepředu malou oponu, která se odhrnula, když zmáčknul skrytý knoflík. Za zástěnou měl nejen staré typy promítaček, ale i dveře, kterými se vstupovalo do jeho soukromého archivu. Na regálech tam trůnily kazety s kotouči starých filmů, diáky, promítačky, fotoaparáty a dost dalších přístrojů, které Nox se Sávou nedokázali pojmenovat. Historik si dost vyhrál i s častým utíráním prachu a teplotu s vlhkostí v archivu sledovala čidla na zdech.

–„Měl jsem v téhle promítačce už leccos," připustil, –„třeba dokument z Osvětimi a Terezína. Výslechy estébáků. Nebo hanbaté scény hereček, o kterých byste nikdy neřekli, že by poodhalily rukáv. Ale tímhle jste mě dostali. Pokud mi prozradíte, kde jste k tomuhle filmu přišli, budu pokračovat – pánové, jinak už neřeknu ani slovo."

Historikovo vydírání mělo podtón závisti – že ten film našel Sáva a ne on. A on by ho chtěl. Jemu by takové dílo mělo patřit přednostně. Ne nějakému velkohubému žurnalistovi a podivínskému pisálkovi. Od této chvíle zase předávám vyprávění svému hostiteli, protože podobní chlápkové mě štvou a nechci na vás působit jako agresivní host v Hynkově hlavě.

…

Seděli jsme se Sávou v soukromém biografu toho fanatika, o kterém se vypráví, že díky svým homosexuálním stykům v nejvyšších kruzích ovlivňuje podobu současného českého filmu. Je to mecenáš, producent, elegán a prý i pěkný zvrhlík. Ještě že se Sávou už nejsme mladí kluci, kterými ho stříbrné plátno doslova zásobuje.

Zvědavě koukám na Sávu, jestli je ochotný mu prozradit, kde film našel. Sáva se tváří jako státní tajemství a moc se mu do toho nechce. Když ale pozná, že historik neblafuje a je schopný své výhrůžce dostát, roztaje. –„Měl ho v držení můj zdroj. Jako dědictví. Jméno nemůžu prozradit. Ale bylo to mimo Prahu, takže k tomu filmu se až doteď nemohl nikdo pověřený dostat. Jste zatím jedni z mála lidí, kteří ho viděli. Já, tady Nox a ty."

Historik zvažoval, jestli má Sávovi věřit. Sáva zněl dost přesvědčivě. Pak známý producent a mecenáš povolil, opatrně zandal kotouč do promítačky a zhasnul. Objevil se známý sled snímků označených bílou tečkou, praskání a pak obraz. Záběry, ze kterých by měl doktor Mengele a všichni sadisté velkou radost. Odvíjely se před námi v barvách dokumentů třetí říše, nápadně podobných obrazu vůdce v Orlím hnízdě. Zašlé barvy, promlčené skutky.

Jak se oko kamery přibližovalo k hrůznému činu, dělalo se mi nevolno. Třeštila mě hlava. Kdo a proč tyhle zrůdnosti páchal? Copak jim nestačilo, jaká jatka rozpohybovaly v Rusku? Nebo jakou řezničinu zažili v zákopech na západní frontě v předešlé válce? Proč se někdo vyžíval například v odřezávání kůže a svalů?

A proč je aranžoval do specifických figur? O co tomu psychopatovi šlo? Nebo to nedělal jedinec, ale celá skupina zrůd? Vzpomněl jsem si na Percussora. Tenhle vrah byl ale odlišný. Nebral si oběti z nějaké vilné potřeby nebo chtíče. On se buď mstil, nebo tvořil zvrácené dílo. Fuj.

Na rozdíl od Sávy a filmového historika jsem se nevydržel na film dodívat do konce. Uhýbal jsem očima před nejsadističtějšími scénami. –„Musíme odhalit, kde se ty jednotlivé scény odehrávají," řekl Sáva zaníceně. –„No, obětí a míst je ve filmu celkem slušný počet," doplnil ho se zaujetím historik.

-„Celkem šestnáct vražd. Každá v jiném sále. Každý z těch sálů v jiném památkovém objektu," doplnil Sáva. Civěl jsem na pozastavený film. Obraz na plátně se znepokojivě chvěl. Na záběru právě několik vrahů odsekávalo ženské oběti horní končetinu. A to nebyla zrovna nejhorší scéna toho videa.

-„Poznal jsi z toho filmu něco, co by nás navedlo dál?" zeptal se Sáva. Filmový historik si ho jako by s chutí změřil očima. Připomínal mi mlsného kocoura, který dostal zálusk na odměnu.

-„No… V té době musel mít ten film režiséra a kameramana. Tedy aspoň s touhle technikou," usoudil filmový historik. –„Rozhodně se na natáčení připravovali. Není to natočené jen tak halabala jako autentický dokument. Chystali kulisy, vyhráli si s dopadem světla a pak i se střihem. Rukopis režiséra nebo kameramana jsem z toho nepoznal."

Sáva z toho trochu posmutněl. Asi od odborníka čekal víc. Filmový historik ale po počáteční skepsi zvedl ukazováček a

zamrkal na nás. –„Ale jednou věcí vás potěším – autoři přidali do filmu svou tajnou značku. Podobně jako kdysi kameníci ke stavbám.“ Sáva ožil. Filmový historik na plátně na protější zdi pustil zvětšeninu jednoho ze snímků videa. Vypadalo to jako dvě propletená velká písmena – jenže ne latinské abecedy. Možná alfabety? Jeden znak připomínal naše „B“ a druhý zase „M“.

-„Kolik je tam takových tajných symbolů?“ vyzvídal Sáva. Připadlo mi, jako by právě na podobné zjištění čekal. –„Šestnáct!“ prohlásil filmový historik. Překlikal nám znaky na plátně. Ty další rozhodně k alfabetě nepatřily. Jeden připomínal hřeben s vylámanými zuby. Další přeškrtnuté I. Sáva vytáhl zápisník a rychle si znaky načrtnul. Vypadal spokojeně. Jako by právě tohle potřeboval. –„Ty symboly jsou velmi malé,“ vysvětloval filmový historik a naparoval se u toho, -„jsou vždy v prvním políčku každé z vražd.“

-„Tak ti děkujeme,“ zvednul se najednou Sáva k odchodu. –„Policii to asi hlásit nebudeš, co, ty starej šťourale,“ okomentoval reportérovo počínání obyvatel barrandovské vily. Sáva se zastavil ve dveřích a věnoval mu ironický pohled. –„Stejně jako ty si necháváš pro sebe svoje prasárničky, já s tímhle vyjdu na světlo, až o těch vraždách budu vědět všechno. Navíc jsou promlčené,“ konstatoval a pokynul mi, abych šel ke dveřím. Pak si ještě na něco vzpomněl a naposledy se obrátil k filmovému historikovi, aby ho varoval: -„a nezapomeň, že o tom filmu nesmíš nikomu říct ani ň!“

Expert se lišácky usmál. –„Znáš mě! Důkladně se s ním zamknu ve svém soukromém biografu. Kdybych ještě na něco přišel, dám ti

vědět. Číslo mého účtu znáš. Doufám, že mi přidáš slušnou odměnu.“ Pak se na sebe ti dva zamračili a my odešli.

–„Jde o to," prohlásil Sáva a uchopil do ruky tužku, přiložil ji k vytištěné mapě a zakresloval do ní body, –„prozkoumat místa těch vražd. Pokud uvažujeme správně, vraždil vysoce postavený nacista, který měl přístup do hradů, zámků, domů a dalších objektů, které zabrali po březnu třicet devět Němci. Tady mám jejich kompletní soupis," sáhl druhou rukou na sešitek. –„Tedy vynechal jsem běžné budovy nebo objekty, ve kterých nebyly takové prostory jako ve filmu. Myslím ty vysoké stropy, prostorné místnosti jako v zámku nebo v nějakém sále. Moderní kriminalistické metody dokážou najít i stopy krve z roku devatenáct set čtyřicet tři. Ale jenom tam, kde neproběhla rekonstrukce a výměna podlah a obložení."

Poslouchal jsem Sávu a znělo mi to celkem logicky. Zatím jsem pořád bojoval s únavou a nedokázal se na případ, který jsme jako amatérští detektivové dostali pod ruku, plně soustředit. Sáva ho naopak bral jako vlastní dítě. –„Jestliže se jedna ze scén odehrává v zasedací místnosti na hradě Bouzově – a je to ta devátá scéna ve filmu – znamená to, že náš vrah nebo skupina vrahů už někde vraždila osmkrát předtím. Tedy pokud budeme věřit tomu filmu. A taky pokud řazení těch scén opravdu nelže. Porovnával jsem lovecký sál na Bouzově s tou scénou. Je to určitě ona. Vidíš, Hynku, tady?" ukázal prstem na video, které jsme si nechali od experta převést do digitální podoby. Zaostřil jsem zrak, ale zase mě bodlo

ve spánku, takže jsem mrknul a musel si promnout čelo. Sáva pokračoval, jako by si mého stavu nevšímal.

–„Když to zvětším a zaostřím, je v té komnatě nové dřevěné obložení, jiné obrazy, dveře a především jiná podlaha. Nelenil jsem a požádal kamaráda z forenzního, aby tu místnost projel detektorem na stopy krve. Neptej se mě, jak jsem se tam dokázal vecpat – vždyť mě znáš. Kromě úplně zanedbatelných skvrn po krvi a tekutině nějakých malých živočichů jsme tam přece jenom nepatrné skvrny objevili. Tady," zvětšil obraz ještě víc a krmil mě vysvětlivkami k současným kriminalistickým metodám a určování DNA. Ale já zase ztrácel soustředěnost. Když Sáva pochopil, že ho nevnímám, posadil se a povzdechl si. –„Kam se poděl starý Hynek Nox!"

***

A Sáva mi začal jmenovat význačné české a moravské hrady nebo zámky, kde podle něj došlo k vraždám. Byla to sama o sobě místa, která podle něj zabrali nacisté. Některá SS, jiná wehrmacht.

–„Vezmi si třeba tajemný Zbiroh," povídal nadšeně. –„Zámek s nejhlubší studnou v Evropě. Na jaspisové skále byl pro nacisty a pak i pro naši socialistickou armádu dokonalým vysílačem. Navíc je přístupný veřejnosti teprve od roku 2005. ve filmu je místem první vraždy. Nebo Hradišťko – dnes je zámek sice nepřístupný. Ale Němci tam všude měli tajné výcvikové středisko. Místo druhé vraždy."

Teď už jsem ho zase poslouchal se zaujetím. –„Třetí vražda je natočená na Karlštejně – kde sídlila Nadace pro podporu osídlování země české a moravské, tedy hlavní germanizační úřad Protektorátu. Dobříš – vražda číslo čtyři. Na zámku tam i s rodinou bydlel zastupující protektor, policejní generál Kurt Daluege. Pátá vražda se odehrála v zámku ve Veltrusech. A tam bylo co?“ zeptal se Sáva.

-„No přece Lebensborn neboli Pramen života,“ dodal jsem. –„Přesně tak! Jinak řečeno oplodňovací stanice árijských samic vybranými příslušníky SS. Na svět tam přiváděly ženy různých národností stoprocentní nadlidi. Zámek jim poskytl samotný hrabě Chotek.“ Přikývl jsem. –„Sedmou vraždu spáchali na zámku ve Slezských Rudolticích…“

-„Ten zámek se přece zalíbil i Josephu Goebbelsovi,“ zavětřil jsem. –„Nechal tam zřídit pobočku ministerstva propagandy.“ Sáva přikývl a písknul si. –„A dostáváme se k osmé vraždě,“ vydechl, -„Konopiště. Nemusím tě seznamovat s jeho nacistickou historií. Nedaleko bylo i pro vojenské účely vysídlené Neveklovsko, že…“

-„Devátá vražda se tedy odehrála na Bouzově,“ předejdu ho. Sáva luskne prsty. –„Jo. A desátá v Buštěhradě. Známém do dneška díky úplatkům politiků.“ Tentokrát jsem zapískl já. –„A vedle byly Lidice.“ Sáva souhlasně pokýval hlavou. –„Když jsme u toho – myslíš, že ty oběti se nějak provinily proti nacistům?“ zeptal jsem se. –„Třeba že byly v odboji? Nebo byly židé? Vězni? Zajatci?“

-„K obětem se ještě dostaneme, Hynku,“ přebliknul zuřivý reportér na místo jedenácté vraždy. –„Houska. Podle záhadologů

vstupní brána do pekla. Hrad s nevýhodnou pozicí na rovině. Jedna z perel Kokořínska.“ Znal jsem Housku velmi dobře z dobrodružství s Karlem Hynkem Máchou.

-„Dvanácté místo je Světlá nad Sázavou,“ poklepal Sáva tužkou do stolu. –„Perličkou je, že před válkou tam byl uprchlický tábor pro Němce, kteří k nám utekli před nacismem. Pak tam byla kasárna wehrmachtu. To jsou ty historické paradoxy…“

Celý případ mě začal zajímat natolik, že mě přestala bolet hlava. –„Magická třináctka patří krušnohorskému Jezeří. Zámku na ostrohu nad uhelnou pánví,“ řekne Sáva. –„Čtrnáctá vražda se stala v Ploskovicích. Tam byla za okupace pověstná škola pro mladé nacisty, NAPOLA.“

-„Zajímalo by mě, podle jakého klíče ta místa vybírali. A kdo je vybíral,“ skočím Sávovi do řeči a on přikývne. –„A hlavně proč – tomu už jsem jako vždy na stopě!“ chlubí se. –„Ale pojďme na patnáctku. Odehrála se na Veveří, hradě nad Brnem. A ta zatím poslední, šestnáctá, v Ostrově nad Ohří. Mimochodem – víš, že tam byl vůbec první koncentrační tábor na našem území? Zřídili ho hned po okupaci.“

Postřehl jsem, že Sáva řekl „zatím poslední, šestnáctá“. Znamená to, že jich je víc? Nebo bude? Nestačil jsem se na to zeptat, protože zuřivý reportér sklapnul notebook a věnoval mi zkoumavý pohled. –„Tak co, stačí to to? Jdeme do toho?“ Co jsem mu měl namítat? Téhle výzvě se nedalo bránit.

Turistou v utajení

Musím teď zase děj místo svého indisponovaného hostitele převyprávět já. Ještě je moc brzy na to, aby se plně ponořil do vzrušujícího pátrání, do kterého jsem ho namočila. Přiznám se, že tu nesoustředěnost a tu bolest hlavy jsem stejně způsobovala já. Lidské tělo je velmi slabé. Proto se unavený čtyřicátník Nox schoval v chatičce nad přehradou. Ztrácel kondičku a malomyslněl. Často přemýšlel, kolik vlastně prožil životů a hleděl přitom do stmívání nebo do šera.

Teď se ale jeho život zase změní. Vyštvu ho ven. Dám mu motivaci, díky které se mu vrátí bývalá energičnost. Vidím je oba – fanatika Sávu i malátného Noxe – jak se sklánějí nad mapou. Je to starší vojenská mapa na poctivém papíře. Na ní jsou nakreslené styčné body, kde mají hledat. Místní názvy jsou německy. Pak na stole stojí notebook a na obrazovce svítí taky mapa. Různě si ji přibližují, zoomují, rolují dolů a do stran.

***

–„Kdys byl naposledy turistou, co?“ zašprýmuje Sáva a hledí střídavě do seznamácké mapy na noťasu a do protektorátní mapy. Nechápu, co tím myslí. Po návratu sem už nikam nechodím. V chatičce jsem si jednou za týden došel na nákup k nedalekým Vietnamčíkům. Aspoň se s nimi člověk cítil zcela anonymní. Nekoukali na mě typicky česky – zvídavě, nehodnotili mě, nezáviděli mi, nedrbali mě za rohem. Nacpal jsem si batoh i tašky

konzervami, polívkami, chlebem a vodami a zase se chatovou osadou vracel do svého úkrytu.

–„Co kdybychom hned ráno vyšli?“ nadhodí Sáva vítězoslavně a já z toho dostanu mírný šok. Vyrazili? Kam? –„No na turistické stezky, Hynku. Mysli přece! Přiblížíme se k místům, která jsme si vytipovali, vlakem nebo autobusem. Nejdřív vezmeme ty blízko Prahy. Zítra se toužím podívat na místo, které nacisté za války úplně uzavřeli a kde probíhal výcvik wehrmachtu. Víš, které místo mám na mysli, ne?“ Sáva mě probodával očima.

–„Jasně, Hradišťko u Štěchovic,“ odpověděl jsem unaveně. Ten blázen to ale myslel naprosto vážně. Zeptal se mě, jestli mám dobré boty. No turistické přece! A máš sportovní kalhoty, bundu a batoh? Zakroutil jsem hlavou. Sávu mi byl čert dlužný. Naložil mě do auta a za chvíli jsme ve sportovních potřebách vybírali vhodné doplňky. Boty mi nesmějí být těsné. Kalhoty jsou lehoučké, jako by byly utkané z pavučinek. Bunda s nápisem Loop nepromokavá. Batoh s pláštěnkou. Všechno v přírodních barvách. Sáva si teď chystá zbraně – drahý foťák, lehoučký laptop, diktafon, kvalitní svítilnu a rukavice. Taky mi ukáže lovecký nůž. Má vroubky a koženou pochvu. Odstrašující věcička. Prý ji měl i na Aljašce. Netušil jsem, kde všude ten chlap byl. Pořád mele, plánuje, něco doplňuje. Točí se mi hlava – proč se do toho s ním sakra pouštím – proč?

…

Ti dva vystoupili v Petrově u Prahy z posázavského Pacifiku. V řece bylo pořád málo vody. Nedaleký Medník a luka kolem Sázavy se barvily do žluto oranžova. Udělalo se nezvykle teplo. Před

mostem se vyloďovali poslední vodáci. Kánoe vybírali muži od agentury a skládali je na přívěs. Celá jsem se tím krásným dopolednem v hostitelově hlavě rozjásala. Od bistra bylo slyšet kytaru a chraplavý zpěv. Sáva přesvědčil Hynka, ať zajdou na pivo k Chocholíkovi, a vydali se za zády dalších turistů, většinou párů, z Pikovic do Hradišťka. Na cedulích naučné stezky nechyběly ani popisky z nacistické éry.

Podle Sávy ideální místo pro jednu z vražd vyobrazených na tajemném videu. Byl přesvědčený, že právě v zámku se tu odehrála. Zámek chátrá a není přístupný. Noxovi hlavou kmitají myšlenky a obrazy a já se jimi živím. Připadám si vždycky jako v úžasném bijáku – Nox vidí, jak Němci zabrali padesát tisíc hektarů půdy mezi Sázavou a Vltavou. Vystěhují zdejší obyvatele. Staví výcvikový tábor. Zřizují koncentrák. Vězni budují baráky, ale i továrnu, o které se traduje, že se tam vyráběly tajné součástky raket.

Zámek samozřejmě zabral velitel. Hynek neřeší, že Sáva už má předem smluvenou prohlídku jinak nepřístupného zámku. Kníratý místní obyvatel jako na zavolání čeká s klíči před dveřmi opuštěného objektu. Vpouští je do chodby s freskami Krista a andělů. Následně do sálu se stropní freskou svatého Antonína. Nox zamyšleně pozoruje Sávu, jak větří. Rozhlíží se a přechází sem a tam. –„Tady se stala šestá z vražd," zamumlá si nejdřív pro sebe a pak to šeptem zopakuje Hynkovi do ucha. Slyší to jako ozvěnu v jeskyni. Kníráč s klíči je nezaujatě sleduje. No jo, novináři, myslí si.

***

Když pokračujeme od Hradišťka směrem do Štěchovic, u šlechtitelského ústavu plemenných býků se Sávy přece jen zeptám: -„a k čemu je pátrat po sedmdesát let starých vraždách? Jsou přece promlčené. I kdybys našel pachatele a dokázal mu to, bude odpočívat na jednom z klidných hřbitovů v Německu. Copak nenapáchali nacisté během války daleko víc zrůdností a vražd?“ Sáva rozhodí rukama, nelíbí se mu, že ho kritizuju. Utrousí něco na způsob, že už se mnou není žádná zábava. Jestli prý s ním nechci rozkrýt tajemství toho filmu, že bude pokračovat sám. Je zvyklý chodit rychle, nestačím mu, popadám dech.

Objeví se před námi krásné panoráma štěchovické hráze. Musím si na chvíli odpočinout na lavičce. Koukám na stráně nad přehradou a představím si krajinu před zbudováním vltavských kaskád. Svatojanské proudy. Sáva mě pak zvedne a doputujeme k autobusu. Prý takhle to se mnou nepůjde. Nic už nevydržím. Příště se vypravíme do vzdálenějších zámků – musím se sebrat a trénovat!

Pak se to v autobuse do Prahy stane. Sávovi zazvoní mobil. Když zvedne hovor, za chvíli jeho výraz potemní, vytřeští oči… Z mikrofonu slyším někoho mluvit německy. No, mluvit – spíš křičet.

***

Kdo byly oběti? O tom se se Sávou bavíme na další turistické stezce, tentokrát k Housce. Kdybych tušil, že je to naposled, co spolu kráčíme, asi bych se vybičoval k většímu elánu. Pořád mi ale není dobře. Něco mě tlačí v hlavě. Zase jsem měl sny o starých Slovanech, probudil se uprostřed noci a nemohl už zabrat.

Obětí zanechala druhá světová válka tolik, že jména těch našich zavražděných už asi nezjistíme. –„Mohli to být Židé – po těch by se za Protektorátu ani nikdo nesháněl," připustil Sáva. –„Nebo zajatci. Ztracených, převezených a přistěhovalců byly tisícovky," doplnil jsem ho. Náš vrah či skupina vrahů si libovolně mohla vybírat v letech devatenáct set čtyřicet dva až čtyřicet pět jako na jarmarku se zvířaty. Zvlášť pokud vrah - nebo spíš vrahové - byli vysoce postavení nacisté či kolaboranti.

Turistická stezka k hradu Housce nás dovedla k rozcestí s křížem a kapličkou. Říjen si hrál v Máchově kraji s barvami, turisté, kterých jsme potkali jen několik, už se po ranním deštíku vyzbrojili čepicemi nebo kšiltovkami. Obloha nad kokořínskými lesy se koupala v ocelových mracích. Sáva byl po tom podivném telefonátu z autobusu jiný. Ostražitější. Zachmuřený. Ještě víc zapálený pro věc – dalo by se říct, že až zabejčený.

-„Tak kdo ti to minule volal?" zeptal jsem se ho na kopečku před hradem naposledy.

–„Ale… jeden Němec. Nějaký Haber. Zjistil, do čeho strkám prsty a nějak se mu to nelíbilo. To neřeš. Kdybych měl vyčíslit, kolika lidem vadím, tak to bychom je tady vyjmenovávali dlouho. Myslím, že za tím ohybem už se nám vynoří Houska," zamluvil

telefonát Sáva a zrychlil. Funěl jsem si to za ním a opravdu – za posledními buky se objevila zeď porostlá břečťanem. Tajemný hrad, o kterém se říká, že je tam díra do pekla. Máchův hrad. Zároveň místo, kde natáčeli za normalizace svou desku Plastici. Přitahuje turisty a záhadology jako šťáva vosy.

Kastelán je oděný do gotické haleny, obutý do špiček zakroucených škorní, za opaskem má ozdobný klíč. U hlavy sepnutý šedivý ohon, na bradě strniště stejné barvy. Odemyká repliku středověkého zámku. Procházíme známými komnatami, až dojdeme k tajuplné fresce ze 14. století s levorukou lučištnicí a archandělem Michaelem, jak bojuje s drakem. V Zelené komnatě se Sáva zastaví a rozrušeně se rozhlíží.

Cítím to z Noxovy hlavy mnohem silněji – cítím ze Sávy blízkost smrti. Jak se teď budoucí nebožtík rozhlíží po Zelené komnatě, přeměřuje si ji, popojde k dymníku po bývalém krbu. Studuje očima ornamenty i fresky z 16. století. Pak znalecky přivře oči. Kastelán je zřejmě na podobné podivíny zvyklý. Sáva se otočí na Hynka a prohlásí: -„tady se stala čtvrtá vražda!“ Pro dokreslení svého tvrzení vyndá z kapsy laptop a zapne ho. Pustí Noxovi před oči vražedné video. Přetočí ho k času jedenácté vraždy. Hynek a já vidíme, že Sáva měl pravdu. I když se komnata halí do šera a od natáčení uběhlo přes sedmdesát let, spatříme klenbu a pozůstatky točitého schodiště. Muselo se to stát tady. V pokoji je nábytek ve stylu art deco, rozložitá postel, pak vrahovy nástroje, pult podobný pitevnímu stolu a jeřáb, který připomíná středověký mučicí nástroj. Film nám Sáva pouští bez zvuku, aby neupoutal kastelána.

-„Je pravda, že za války nacisté hrad nazvali Burgund Dvě? A tvrdili, že sem umístí množírnu Árijců?“ ukončil Sáva promítání a otočil se na kastelána. Ten přikývl a pomalu a srozumitelně dodal: -„tvrdili to. Ale ve skutečnosti sem umístili nevěstinec pro prominentní členy SS. Svezli sem děvky všech ras a pletí, taky prý všech hmotností, rozměrů a dokonce ženy znalé všech neobvyklých praktik. A navíc, aby se neřeklo, sem sváželi uloupené židovské a zednářské poklady. Zejména knihy.“

Sáva s Noxem se zamysleli. No teda. Ideální místo pro návštěvu našeho vraha. Možná si nejdřív užil zvrácených choutek a pak se s pevnou myslí stroje dal do díla. O oběti neměl nouzi, jak už jsme si řekli po cestě sem. Když Sáva s Noxem vyšli z hradu, dali si podzimní svařák u stánku, který měl brzy zavírat. –„Vrah byl posedlý germánskou mytologií a aranžoval oběti podle hrdinských mýtů, vikingských způsobů a legend z Valhally," uvažoval Sáva. Vrtěla jsem se Noxovi v mozku a způsobovala mu bolesti hlavy, takže jen přikyvoval a nechal Sávu přemýšlet. Neboj, můj hostiteli, jen vyrostu a přestanu tě mučit. Jakmile budu dospělá, pevně usazená, nebudou tě trápit bolesti.

-„Hlavní otázkou je, proč vlastně vraždí tímto způsobem," pokračoval Sáva, -„proč jednoduše vybrané oběti nepostřílel nebo třeba nepodřezal? Chtěl totiž svým dílem něco vyjádřit. Považoval se za umělce. A svým dílem zanechává nějaké poselství. Zřejmě plánoval, že nacisté válku vyhrají a on tenhle film, na kterém zachycuje své dílo, k něčemu využije. Nacisté ale válku prohráli a náš pachatel - nebo pachatelé – nemohli film použít tak, jak chtěli. Co tedy měli za úmysly?"

Sávu z přemýšlení vytrhne opět telefon. Vyndá ho z kapsy a nevěřícně kouká na číslo na displeji. Zakroutí hlavou. Ne jako by ho volající obtěžoval, ale jako by ho vystrašilo, že zrovna ten člověk mu volá. Vstal a nervózně poodešel stranou. Nox a já jsme zaslechli jen úryvky hovoru – a Sávovi nebyl moc příjemný. –„Máme snad svobodu slova, máme?!" spíš vyštěkl do telefonu, než by odpovídal. –„Přestaňte mi vyhrožovat!" zaslechli jsme ještě. Pak něco do

mikrofonu zašeptal, bylo to celkem dlouhé, a telefon položil. Když se vrátil, působil rozčileně a dezorientovaně. Rychle dopil svařák. Nox se ho zeptal, co se děje a kdo to byl. Zase ten Němec, ten Haber?

-„Ne," odvětil vytočený Sáva, -„zřejmě jsem šlápl do vosího hnízda. Tohle byl pro změnu jeden Rus. Víc Hynkovi nevysvětlil. Zvedl se a že musíme rychle do Prahy. Bylo po hovoru. Cestou zpátky se Sáva od volantu díval do zpětného zrcátka a dokonce odbočil dvakrát špatně. Noxovi jsem dělala tak zle, že nevnímal, jestli jejich auto někdo sleduje, nebo jestli je Sáva jen paranoidní. Já ale věděla, že ten muž se pověsil zuřivému reportérovi na paty až poté, co nás Sáva vysadil u metra. Věděla jsem, proč rozhozený Sáva předává Noxovi externí disk a klade mu na srdce: -„hele, pro všechny případy ti tady dávám rezervní kopii všeho, co jsem zatím k případu těch vražd podle filmu objevil. Znáš to – třeba mě může zítra srazit auto…"

Hynek bez přemýšlení disk sbalil do tašky. Myslel v tu chvíli spíš na postel než na to, aby si poklepal na čelo a řekl žurnalistovi, aby si nehrál na divoký západ. Jenom já jsem věděla svoje – i když se ti dva loučili, Sáva se nějak divně usmíval, tak jakoby vědoucně. Jako někdo, kdo vycítí, že po něm jdou. Jako ten, který se chce ještě pořádně nadechnout. A taky by rád, aby si ho Nox zapamatoval jako frajera.

***

Následující noc jsem Hynka tak mučila, že se kroutil bolestí. Vzal si silné prášky, a když se mu konečně podařilo usnout, zdálo se mu zase o Boženě Němcové, Amerlingovi, bohyni Ladě a tentokrát i o nových děsivých postavách ze slovanského bájesloví.

***

Pak Sáva prostě zmizel. Jako naše delegace v srpnu šedesát osm. Jako básník František Gellner, kterého naposled viděli sedět u cesty ve víru první světové války. Najednou nikde nebyl. Probudil jsem se po děsivých nočních můrách až před polednem. Šílená bolest hlavy zmizela. Co mi to pořád může být? Nemám snad proboha nádor? Nebo migrénu? Podívám se do zrcadla. Vypadám strašně zanedbaně. Jako opěšalý tulák. Když se dám jakž takž do pucu, zjistím, že Sávův externí disk mám pořád v tašce. To ještě ani netuším, že zuřivý novinář zmizel. Neočekávám ani sled událostí, do kterých se v příštích dnech namočím.

Vím jenom to, že mám najednou hlavu neobvykle čistou a mysl jasnou a průzračnou jako za starých časů. Chce se mi zase bádat. Zčistajasna se zuřivě a zaníceně vrhnu po Sávově disku a připojím ho k notebooku. Mašina si zapřede a zobrazí přístroj se soubory.

Vida – jedním ze souborů je to vražedné video. Pak tam má Sáva fotky. Projedu si je. Bouzov, Hradišťko, Houska. Tam, co jsme už byli spolu. V další složce je velké množství souborů se Sávovými poznámkami. Chystaná reportáž o tajemném nacistickém vrahovi formou zlomků, nápadů, hypotéz a novinářského vypravování. To

si nechávám na později. Mezi soubory jsou ale i informace stažené z internetu a okopírované dokumenty z archívů. Sáva tomuhle případu dal hodně síly. Ostatně jako vždy. Takový je.

Proč je v dokumentech článek v němčině o Himmlerovi? Zaklapnu počítač a snažím se reportérovi dovolat. Ale jeho číslo je odpojené.

***

Ta zpráva Noxe zasáhla jako blesk z čistého nebe – „vražda investigativního novináře“ – hlásaly titulky na internetu. Sávovi byla věnovaná i krátká zpráva v televizních novinách. Tisková mluvčí pražské policie uvedla, že vzhledem k okolnostem pátrání nemůžou o záhadné smrti čtyřicetiletého žurnalisty sdělit víc. Hynek se musel posadit. No ovšem, proto mu Sáva několik dní nebere telefon! A Nox mu chtěl říct, že už se cítí výborně, že se mu vrátil jeho starý elán do práce.

Nadšeně jsem z hostitelovy hlavy pozorovala, jak zuřivě přemýšlí. Jestli jsou vraždy z období Protektorátu promlčené, pak zabitím Sávy dostávají úplně nový rozměr. Musí za každou cenu zjistit, co se reportérovi stalo. A jak zemřel. Zní to hrozně – chtít se dozvědět způsob kamarádovy smrti. Jenže třeba právě to je teď Noxovým osudem. Sáva mu svěřil své materiály. Zasvětil ho do případu podivných vražd na českých zámcích a posvátných místech. Věděl snad, že kvůli tomu umře?

Hynkovi teď vytanuly na mysli oba dva tajemné telefonáty, které Sávu v posledních dnech života vyděsily. Jakýsi Němec Haber a pak Rus – jeho jméno nezaznělo. Nox si bude muset pročíst Sávovy zápisky na disku mnohem pozorněji. Projít detail za detailem. A za každou cenu se musí dozvědět, co se kamarádovi ze studií stalo. A přitom na sebe nesmí upoutat pozornost policie. A Sávových vrahů už vůbec ne… Hynku, do čeho jsem tě to zase uvrtala. Stydím se – hluboce se v tvé ubohé hlavě stydím.

***

Dobře si uvědomuju, že se pouštím do nejistého podniku. Co nejistého… přímo sebevražedného. Ale takový už já jsem. Starý dobrý Hynek Nox. Nejdřív se musím řádně připravit. Určitě mě někdo se Sávou viděl – někdo, kdo brzy přivede policii nebo reportérovy vrahy na mou stopu. To znamená, že se musím zase uklidit z Prahy. Můj byt najdou. Mám tu jedinou adresu. Zároveň pokud se pustím do tak složitého pátrání, potřebuju zázemí – připojení na internet, musím se mít kde vyspat, umýt a kde si vyprat. To by ve vypůjčené chatičce nad přehradou nešlo. Tam skoro nic z toho nenajdu.

Zároveň při přemýšlení balím. Notebook. Turistické oblečení a boty. Náhradní oblečení. Svítilnu. Nůž. Léky proti bolestem hlavy… Připadá mi zvláštní, že mě od rozloučení se Sávou nezabolela. Ale asi se můj organismus rychle nastavil do stavu nouze. Procházím byt – nesmí tady zůstat ani stopa po mém spojení

se zavražděným novinářem. Zkontroluju, že mám jeho disk. Na něm jsou i mapy se zakreslenými trasami a místy. Moje budoucí působiště. Zametu za sebou všechny stopy, ještě naposledy vyberu poštovní schránku, zaplatím poplatky, projdu si zásuvky a utáhnu kohoutky.

Nejdřív zamířím do banky, kam jsem si po návratu z posledního dobrodružství uložil zbytek peněz z nalezeného pokladu. Ještě že jsem svou minulost nepromarnil. Zatím tam mám celkem dost. Vyberu si slušnou hotovost. Na záchodku v městské knihovně si ji rozdělím mezi peněženku a dva váčky. Jeden si vložím do trenýrek, druhý si obepnu kolem hrudníku. Tašku uložím zatím v úschovně. Až vyřeším dočasné bydlení, vyzvednu si ji. Kouknu na mobil. Je středa osmnáctého října, jedenáct čtyřicet tři. Na displeji zaznamenám nepřijaté hovory.

Zpozorním, když jedno z čísel je „skryté“. To musí být policie. Už o mně vědí. Další z čísel je české, neznámý volající. Stejně tak další dvě – obě s cizí předvolbou. Nemusím se dlouho namáhat poznat, odkud volající byl – předvolba je německá. U dalšího bych čekal ruské předčíslí 007, ale stojí tam švédská kombinace. Ale to ještě není všechno. Nejvíc se vyděsím, když nejstarší nepřijatý hovor zní „Sáva“. Je z dnešního dopoledne. Devět dvacet sedm. To jsem zrovna vycházel z bytu. Teď si můžu tak nanejvýš představovat, jestli Sávovu simku mají policisté nebo vrah. Každopádně – ví o mně. A to mi stačí, bohatě stačí.

Beru svůj mobil, vypínám ho, ale ještě předtím si pečlivě zapíšu všechna nepřijatá volání. Zkopíruju si kontakty do počítače. Musím

si teď dát pozor na IP adresy a telefon. Můžou mě zaměřit všude. Proto simku pečlivě uložím do sáčku a vložím do kapsy. Vypnu počítač. Zakoupím si předplacenou sim kartu a vložím ji do druhého sáčku. Oblečený do nenápadné turistické bundy a kalhot, s kšiltovkou a černými brýlemi a s černým batohem na zádech chodím mezi turisty po centru Prahy a přemýšlím, co dál udělám. Zatím se mi podařilo být anonymní. Pokud po mně někdo jde, získal jsem náskok.

V ÚSTAVU SOUDNÍHO LÉKAŘSTVÍ

Kdybych v jeho hlavě nebyla já, Nox by v době moderních vyšetřovacích metod a rychlých technologií neuspěl. Prostě by se jen chvíli skrýval, snažil by se pátrat v Sávových stopách po sedmdesát let starých vraždách a doufal by, že bude lepší než tým pražských kriminalistů. Jenže já jsem ta hybatelka jeho osudem, jeho vnitřní zrak. Jsem něco jako jeho šestý smysl. Ne že bych si osobovala práva na slávu. Ani nemám nohy a ruce, dokonce ani tvář, abych se nechala fotit do předních stran novin a časopisů.

Zato umím neuvěřitelné věci – jako třeba navozovat svému hostiteli celkem věrohodné vidiny. Nebo pomoci jeho mozkovým závitům vcítit se do druhých lidí. Taky mu zbystřuju úsudek a zlepšuju dedukci. Mimo jiné u něj vytvářím i instinkt – takže Nox bude pod mým vedením jako plameňáci, kteří v roce 2004 vycítili tsunami a zemětřesení. Tohle, a ještě dost dalších kouzel náhodou umím, a kdyby o mně Nox věděl, děkoval by mi. Kde jsem se v jeho hlavě vzala – hele, to už je jiná story – tu vám povím jindy. Až přijde správný čas.

Dnes, osmnáctého října krátce před polednem mi bohatě stačí, že Noxe vedu jistým krokem k ústavu soudního lékařství. Sice Hynek ještě přesně nechápe, proč zamířil zrovinka tam, ale já to vím naprosto přesně. Mezi sedmi sty pitvami ročně tam zrovna dnes probíhá pro náš případ ta zásadní. Tělo novináře Sávy si vzal do parády sám primář a s týmem poněkud překvapených asistentů se

právě činí na sále. Proč jsou asistenti překvapení? No, protože Sáva zemřel podobným způsobem jako naše protektorátní mrtvoly. Čili pohled na jeho vrahem podivně naaranžované tělo je poněkud pikantní.

Noxe vedu k bráně – právě před chvílí jí projel i služební vůz škoda Superb značky 7AE 7990, který Hynkovi ještě nejednou zkříží cestu. Za tmavými skly seděly dvě zachmuřené osoby, které tvrdošíjně tajily, proč sem tak spěchají. Pochopitelně za pitvaným Sávovým tělem. Měli tu čest vidět zohyzděnou oběť na místě činu a osobně byli pověřeni pátráním. A taky zatajováním informací. Na veřejnost brutalita vraždy nesmí prosáknout! řval na ně šéf pražské mordparty, Valšuba. Oba detektivové si pomysleli cosi o odchodu nerudného šéfa do policejní penze a jali se plnit rozkazy.

Hynek minul sanitáře i sestry v hráškových úborech. Kráčel podél okrové zdi zašpiněné od prachu a špíny. Pochmurná okna nemocnice s tenkými bílými mřížemi za sebou neskrývala nic příjemného. Nemoci a umírání. Přesto se kolem nich hnal až za roh, kde ho zastavila uzavřená brána s nápisem vstup zakázán a značkou zákaz parkování. Tam odtud nám to muselo stačit. Nox se opřel o zeď a zavřel oči. Téměř nedýchal. Pomáhala jsem mu se přenést přes tři zdi a strop do suterénu soudní patologie. Pocítil kvůli mně pach dezinfekce i chlad chladicích boxů. Vždycky se bál otevřených těl. Měl jistou fóbii z medicíny, z operací a zvlášť z otvíraných lebek a hrudníků. Jenže tady a teď mu to prostě neodpustím. Jsi pro případ příliš důležitý, Hynku.

Umožňuju ti vidět pitevní stůl s odtokovou vanou a žlábkem. Primář v hejnu asistentů právě rozřízl dutinu břišní. Já vím – odvracíš pohled a nechápeš, proč to vidíš. Ale koukej – Sávovi se stalo přesně to, co těm dávným obětem. Pan primář napravuje kusy kůže, které vrah nařízl a pečlivě natáhl háčky k pažím. Jako by chtěl mezi trupem a rukama Sávovi vytvořit křídla. Hrůza. Teď Hynka upoutají dvě postavy, které v lékařských pláštích, čepcích a rouškách vstupují do pitevny. Jedna postava je vyšší, mužská, ta druhá má tak sto šedesát a je buď ženská, nebo to musí být chlap prcek. Soustředěně pozorují primářovu práci.

Patolog vytahuje kleštičkami háčky, omývá je v roztoku a pak jeden uchopí pinzetou. Ukazuje háček asistentům a pak těm dvěma postavám. Muž i žena pokývají hlavami. –„Ty háčky jsou vyrobené podomácku, může to být důležitá stopa," upozorní je primář a pokračuje v nápravě zohyzděného těla. –„Bohužel je to práce člověka znalého anatomie. Věděl, kam říznout. Znal, že nesmí naříznutou kůži příliš přepnout, jinak by praskla. A tady – podívejte – tady to sešil. To je stehů jak v polním lazaretu – náš pachatel se, zlatíčka, nebál šít. Hotová švadlenka. Vidíte – udělal z oběti nějakého ptáka. Nebo okřídlenou bytost. Kdo má křídla? Draci? Netopýři? Upíři?"

Hlouček asistentů i oba příchozí kriminalisté nábožně sledují odborníka. –„Lidičky, tady neřešíme jednorázového vraha z vilnosti. Ani vypočítavého lupiče. Tenhle zabil, aby si s mrtvolou hrál. Mrkněte se na paty – zatloukl tam oběti jakési ostruhy. Snad tím chtěl přidat mrtvole pařát nebo obrácený prst. A tady, heleďte

se, vyjmul z těla žebra, očistil a násilně je vtloukl do těla jako hřebíky." Obecenstvo pitvy zůstalo jako opařené. –„Nebo to nemají být hřeby," promluvil ten menší z kriminalistů. Nox pochopil, že je to žena. –„Ale mají symbolizovat rohy," dodala.

Primář souhlasně pokýval hlavou. Věnoval se znetvořenému Sávovi ještě dlouho a my všichni jsme přihlíželi do té doby, dokud to pro nás mělo cenu. Jenže podivný a brutální způsob zabití nám rozhodně nevysvětloval, v co chtěl vrah mrtvolu proměnit. A jen Hynek teď po Sávově drastické smrti věděl, na co hrůzyplná vražda odkazuje. Rukou pevně sevřel tašku s notebookem a diskem, na kterém bylo odporné video z dob Protektorátu. Ten film musel pachatel znát. Sávova vražda doplňovala podobné rituály ve scénách videa a jednoznačně přenášela promlčené vraždy k nám do současnosti.

…

Běžím jako smyslů zbavený. Minu Faustův dům, proletím pasáží a uklidním se až za sochou Palackého. Co to proboha bylo?! Místo abych si hledal vhodný úkryt, vlezu policii skoro na pitevnu a pozoruju Sávovo rozřezávání? Je to vůbec skutečnost? Sejdu dolů na náplavku a kráčím k Výtoni. Jako by mě tam do nemocnice hnala nějaká vyšší síla. Jako bych ani nebyl sám sebou. Odkdy dokážu prohlédnout zdi a dívat se na pitvu jako v kině?

Snažím se zbystřit úsudek. Nasadím všechny páky na odůvodnění těch vidin. Je mi jasné, proč jsem je měl. Abych znal způsob Sávovy vraždy a vrahovu techniku. Ta zrůda napodobuje ty smrti ve filmu. Rozhodně to nemůže být stejný pachatel, ale někdo,

kdo vlastní kopii vražedného videa. Jak je ale možné, že mám tyhle vize? Sestoupila do mě božská prozřetelnost? Dostal jsem najednou vnuknutí a jasnozřivost? Ne, uvažuj, Noxi, uvažuj – nejsi přece pánbíčkář ani schizofrenik. V šoku jsi – ale tím se vidění nevysvětluje. Po kostkách se prohánějí koloběžkáři, psíčkaři, běžci a cyklisti.

Kráčím rychle, abych se vymanil z šoku. Přistihnu se, že víc než na Sávovo znetvořené tělo myslím na dva kriminalisty, kteří byli u pitvy. Ten vysoký neřekl nic, jenom zíral. Ale zaujalo mě, co řekla ta ženská. Řekla: -„žebra mají symbolizovat rohy!“ Zbláznil jsem se snad, když myslím zrovna na tohle? Má to zvláštní význam, to, co řekla? Zatím nevím, ale omílám si to v mozku pořád dokola, jako by to bylo to nejdůležitější, co jsem uvnitř zahlédl.

Když jsem se trochu zklidnil, nasedl jsem na přívoz a přeplul na Smíchov. Bylo tam hejno labutí. Po mostě drkotal vlak od Berouna. Tak ty už nemusíš pátrat po tom, co se se Sávou stalo. Ale potřebuješ nutně vědět, kde se mu to stalo – znát místo činu, povídám si sám pro sebe. Jestli mu to udělali v další honosné místnosti nějakého zámku, tak to bude senzace – pardon, Sávo… Tobě to samozřejmě senzační nepřijde.

Byla to náhoda, že ti volal ten Němec? A co ten Rus? Který z nich je vrahem? A jaký měli motiv? Zdá se mi, že tady něco nehraje. A já že se připletl ke kolosálnímu dobrodružství – a to kvůli tobě, kamaráde! No nic – teď už z toho nemůžu couvnout. Jsem do toho namočený jako okurek v láku. Půjdu si sehnat nocleh a naberu

do zítřka trochu síly. A pak uvidím, z kterého konce začnu tenhle podivný případ rozplétat.

U paní Divadelnice

Nehádali byste jí osmdesát, i když dobráckou tvář s věčným úsměvem má zbrázděnou vráskami. Hynkova nová bytná. Potkali se na břehu Vltavy. Paní Divadelnice je éterická bytost. Má na sobě černé šaty bez rukávů a na nich nachový kabát. Právě krmí ondatry a recituje posledního velkého českého básníka Ivana Diviše. Dovedu Noxe přímo k ní. Na první pohled všem připadá bláznivá – ale to ne – je jen jiná. Originální každým coulem, mírně střelená.

Hned si padnou do oka – ona rozpozná, že můj hostitel potřebuje pomoc. Hynek pochopí, že tohle je jeho člověk. Díky mně to z ní vycítí. Je to bohémka. Žije sama ve stárnoucí vile nad Michlí – té vile šednou zdi a kolem je neuklizeno. Ale taky je v ní dokonalý úkryt. Po lesní stezce je to nejblíž k tramvaji. Nikdo si Noxe nevšímá, když tudy prolézá. Nepřátelé ho tu hledat nebudou.

Paní Divadelnice sedí ve svitu svíček ve svém starožitném křesle. V obličeji se jí rozhostil její vševědoucí výraz. Na gramofonu pustila svou oblíbenou píseň *Panenka*. V ruce si pohrává se sklenkou vína. Hynek neodmítne a usrkne z nabídnuté sklenice. Rozhlíží se po zešeřelém pokoji. –„Žiju tady v samotě," promluví lehce chraplavým hlasem Paní Divadelnice, -„jen se svými nápady, svou poezií, svou výzdobou. Podívejte se třeba sem, Hynku – můžu vám tak říkat?" Nox zlehka přikývne. Téhle své nové ochránkyni může důvěřovat.